

Denisa Tomková vystoupí v programu NGP o inkluzivní kolektivní paměti

22.1.2025 - | Fakulta humanitních studií UK

Může být celá skupina lidí neviditelnou? Někdy v rámci kolektivní paměti přehlízíme všechny, kdo se nějak liší od většinové společnosti. Můžou se ale zhmotnit například v umění, jak to ukazuje dílo fotografky Libuše Jarcovjákové. V rámci doprovodného programu její probíhající výstavy v Národní galerii proběhne dvojice krátkých přednášek týkajících se česko-slovenské vietnamské komunity nejen ve fotografii od 90. let. O emancipační estetice druhé generace umělců a umělkyní z vietnamské diaspory pojedná Denisa Tomková z Katedry teorie umění a tvorby. Jde o další návštěvu FHS v budově Veletržního paláce v nedávné době - v prosinci tu mluvil sociolog Michal Pitoňák o vývoji společenského postavení queer lidí.

Anotace přednášky Emancipačná estetika umelectva druhej generácie vietnamskej diaspóry v Českej republike a na Slovensku

Emancipačná estetika spája prípadové štúdie z postsocialistického stredoeurópskeho regiónu (Česká republika, Maďarsko, Poľsko a Slovensko), aby ukázala, ako môže umenie poskytnúť kritickú podporu rodovo, sexuálne a rasovo podmieneným skupinám. Emancipačná estetika poukazuje na posun v chápaní umeleckého diela a estetickej skúsenosti, ktorá je skôr trvalá ako bezprostredná, upriamuje pozornosť na danú komunitu. Emancipačná estetika nadväzuje na líniu konceptualizácie slabého odporu, queer umenia zlyhania a politiky zraniteľnosti. Okrem toho, vychádzajúc z myslenia feministických spisovateliek a teoretičiek, konceptualizácia zohľadňuje materiálne požiadavky a sociálne, ekonomické a vzdelávacie možnosti v umeleckej produkcii. Emancipačná estetika tiež zdôrazňuje, že vylúčenie konkrétnej umeleckej produkcie je stále prítomné ako dôsledok estetickej diskriminácie, v ktorej je niektoré umenie vnímané ako naivné, etnické, primitívne, nevzdelané alebo folklórne, a preto ponúka dekoloniálne čítanie týchto praktík. Príspevok zdôrazňuje, ako emancipačná estetika plní dôležitú funkciu v boji proti nárastu nacionalizmu, homofóbie, transfóbie a xenofóbie v regióne a zároveň prispieva k budovaniu inkluzívnej kolektívnej pamäti, ktorá emancipuje systematicky marginalizovaných jednotlivcov. Tento príspevok sa konkrétne zameriava na emancipačnú estetiku umelectva druhej generácie vietnamskej diaspóry. Diela umelkýň Anny Tran, Quynh Trang Tran, Kvet Nguyen a umelca Minh Trang Tran, spochybňujú kolektívnu amnéziu vynechávania vietnamských príbehov v postsocialistickom vedomí. Ich umelecké projekty ponúkajú emancipáciu tým, že preklenujú medzigeneračnú priepasť medzi rodičmi a deťmi vietnamského migranstva, zaznamenávajú nevypovedané príbehy migrácie postsocialistických subjektov a archivujú spomienky vietnamskej diaspóry v tomto regióne.

<https://fhs.cuni.cz/FHS-1002.html?locale=cz&news=24390>